

การประเมินหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี
สถาบันพระบรมราชชนก

The Evaluation of Bachelor of Public Health Program in Dental Public Health
(Revised in 2017) Sirindhorn Public Health College,
Suphanburi Province, Praboromarajchanok Institute

สุทธิศักดิ์ สุริรักษ์*

Sutthisak Suriruk*

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี*
Sirindhorn College of Public Health Suphanburi*

(Received: September 04, 2020; Revised: May 16, 2021; Accepted: June 09, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันต-สาธารณสุข (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้รูปแบบการประเมินซีปปี้ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร จำนวน 10 คน ผู้สอน จำนวน 51 คน และบัณฑิต จำนวน 39 คน รวม 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แบบสอบถามสำหรับผู้สอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบท เอกสารหลักสูตร ประมวลรายวิชา และลักษณะวิชาของหลักสูตรทุกรายวิชา มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และสมรรถนะของนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยลักษณะวิชาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิตรงกับรายวิชาที่สอน ในระดับปริญญาตรี ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มีจำนวนเพียงพอ สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ แต่ตำราวารสารมีไม่เพียงพอ

ด้านกระบวนการ ในการบริหารหลักสูตรมีการจัดทำแผนแม่บทและชี้แจงให้ผู้สอนเข้าใจก่อนนำไปใช้ แต่ไม่ได้ชี้แจงสาระสำคัญของหลักสูตรและประมวลรายวิชาให้ผู้สอนเข้าใจก่อนนำไปเขียนแผนการสอน ไม่มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียน การสอน รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอน มีบางรายวิชาที่อาจารย์พิเศษ เป็นผู้สอนไม่มีแผนการสอน พฤติกรรมการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิตจากสมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษา พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับแสดงพฤติกรรมนั้นเกือบทุกครั้ง ($\mu = 4.20, \sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติการงานทันตสาธารณสุขโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($\mu = 4.24, \sigma = 0.52$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ฯ ($\mu = 4.16, \sigma = 0.49$)

ควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้ใช้หลักสูตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้หลักสูตร

คำสำคัญ: หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาทันตสาธารณสุข, ประเมินหลักสูตร

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: sut_523@hotmail.com เบอร์โทรศัพท์ 083-0776939)

Abstract

The purposes of this research was to evaluate a curriculum of the Bachelor of Public Health Program in Dental Public Health (Revised in 2017, Sirindhorn Public Health College, Suphanburi Province, Praboromarajchanok Institute for Health Workforce Development, Suphanburi using Stufflebeam's CIPP Evaluation Model. Four aspects including context, input, process and product were investigated. The population were 100 participants including 39 graduates, 51 instructors, and 10 administrators. The research tool was the two sets of questionnaire; one for administrators and instructors, and the other one for graduates. Reliability of those questionnaires were 0.89, and 0.85, respectively. Data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The results of this research were as follows:

1. Context aspect: The curriculum documents, the course syllabus, and all courses in the curriculum were consistent with the learning and competencies of students at the highest level. Most of the course characteristics are consistent with course objectives and learning activities at a high level.

2. Input aspect: There were enough instructors. Most of them had qualifications that matched the courses being taught. Teaching and learning facilities including buildings, and the audio-visual media were sufficient. The qualified practical training facility was at a fair level. But journal texts were not enough.

3. Process aspect: In terms of the course administration, a master plan was prepared and explained to the teachers before using it. But there was no clarification about the essence of the curriculum and the course content for the instructors to understand before writing the lesson plan. There was no supervision, monitoring, and evaluation of teaching and learning management. Most of the courses had a teaching plan. There were some courses taught by the guest lecturers without lesson plans. Teaching behavior of teachers, students' learning behavior, and the interaction between teachers and students were at a high level.

4. In terms of graduates' competency, overall performance was at a high level was ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.48$). When considered in each part, it was found that the highest level was in dental care working based on respect of individuals and awareness of cultural diversity ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.52$). While the lowest level was in health promotion ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.49$).

Recommendation for further study is conducting a participatory action research process among course users, and stakeholders in the curriculum.

Keyword: Evaluation Curriculum, Bachelor of Public Health Program in Dental Public Health (Revised in 2017)

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยมุ่งการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้บริการ ได้มีนักศึกษานำแนวคิดเชิงอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพมาประยุกต์ใช้ทางการศึกษา (Sriayut & Tiacharoen, 2019) ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษามุ่งพัฒนาความเป็นเลิศด้านคุณภาพทางวิชาการ มุ่งความเป็นเลิศของผลผลิตคือบัณฑิตที่จบการศึกษาออกไป รวมทั้งเน้นความเป็นเลิศ

ขององค์ประกอบของการผลิตบัณฑิตต่าง ๆ ดังที่ Barnett (1994) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแนวคิดมุ่งสู่คุณภาพของการผลิตบัณฑิตไว้ 4 ประการ ดังกล่าวเป็นระบบที่รวมของการบริหารคุณภาพทางด้านวิชาการทั้งมวลโดยมีนักศึกษาที่เข้าสู่ระบบการศึกษา เป็นปัจจัยนำเข้า (Input) โดยป้อนเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการผลิต (Process) และกระบวนการผลิตดังกล่าวต้องมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเดียวกันกับเกณฑ์มาตรฐานที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ เมื่อผ่านกระบวนการผลิตคือจบการศึกษาออกไปแล้วก็เป็นผลผลิตเช่นเดียวกับผลผลิตออกมาจากโรงงานอุตสาหกรรม (Output) ดังนั้น มหาวิทยาลัย จึงต้องมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ และอยู่ภายใต้กรอบกำหนดหรือกลไกมาตรฐานทางด้านวิชาการ เช่นเกณฑ์มาตรฐานเรื่องหลักสูตร เกณฑ์การรับนักศึกษา เกณฑ์การรับและพัฒนาอาจารย์ รวมทั้งเกณฑ์การพัฒนาสถาบันเป็นต้น ในสถานการณ์ปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2562 (ปรับปรุงครั้งที่ 4) กล่าวว่ามาตรา 32/1 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อให้การพัฒนาประเทศเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและราชการอื่นตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือส่วนราชการ ที่สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และมาตรา 32/2 ว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ทันสมัยตามกฎหมาย (National Education Act, 2019) ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจตามนโยบายรัฐบาลที่จะนำประเทศไทยก้าวสู่ Thailand 4.0 ในการปฏิรูปประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง อย่างมั่นคง และยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคน การบริหารจัดการสมัยใหม่ การสร้างกลุ่มด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการพัฒนาจะมีผลต่อความเป็นสังคมเมือง สังคมผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ในระบบสุขภาพจำเป็นต้องมีแผนการรองรับการสร้างเสริมความเข้มแข็ง การบริหารจัดการและบุคลากร จึงมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทักษะสูงในวิชาชีพ และมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยก้าวที่มั่นคงในวิชาชีพ สู่อุตสาหกรรมและมิติสุขภาพช่องปาก ที่ยั่งยืน อย่างมีคุณค่า (Chularut, 2018)

จากข้อมูลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ.2560 สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปัญหาสุขภาพช่องปากของคนไทย มีอัตราสูงในทุกกลุ่มวัยและมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะปัญหาโรคฟันผุในกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี มีฟันผุร้อยละ 47.10 เด็กประถมศึกษาอายุ 12 ปี มีประสบการณ์การเกิดเป็นโรคฟันผุร้อยละ 58.7 ค่าเฉลี่ยฟันผุถอน 1.4 ซี่ต่อคน กลุ่มผู้สูงอายุมีฟันแท้ที่ใช้งานได้ 20 ซี่ขึ้นไป ร้อยละ 56.1 พบฟันผุบริเวณรากฟัน พบมะเร็งในช่องปากเพิ่มขึ้น และมีการสูญเสียฟันจนไม่สามารถเคี้ยวอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถือว่าเป็นปัญหาทันตสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศที่ต้องได้รับการจัดการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนั้นทันตบุคลากรจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ทางทันตสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก มีทักษะในการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาสุขภาพช่องปาก วางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ รวมถึงการประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผสมผสานกับจุดแข็งของบริบทสังคมไทย ตามเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ของกระทรวงสาธารณสุข ที่เน้นการผลิตและพัฒนาทันตบุคลากรที่มีคุณภาพ ในด้านกำลังคนทันตบุคลากร มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการสุขภาพทั้งด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคในช่องปากและการบริการรักษาทางทันตกรรมซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้สัดส่วนเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข (ตำแหน่งทันตภิบาลเดิม) ต่อประชากรในปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 1: 9,848 คน จะเห็นได้ว่าปัญหาการขาดแคลนเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขยังมีอยู่อย่างชัดเจน และในปี พ.ศ. 2559-2563 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจากรายงานบุคลากรด้านทันตสาธารณสุขปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขในหน่วยบริการส่วนภูมิภาคจำนวน 4,524 คนและ 6,457 คน ตามลำดับ คิดเป็นการให้บริการสุขภาพช่องปาก 1,762 ครั้งต่อผู้ให้บริการทันตกรรมต่อปี ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ร่วมกับได้มีพระราชบัญญัติการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 ถูกประกาศใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านสาธารณสุขที่อยู่ทั่วประเทศ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กำหนดในมาตรา 3 ไว้ว่า “วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่รับผิดชอบผลิตกำลังคนให้แก่ระบบบริการสุขภาพทั่วประเทศ พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันมีความต้องการบุคลากรสาธารณสุขระดับปริญญาตรี และมีสมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคในช่องปาก การวางแผนและแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปาก และการจัดการด้านสุขภาพช่องปาก ตามบริบทเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข เพื่อผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข (The Community Health Profession Act, 2013)

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยที่การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญและเป็นขั้นตอนที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบของ Stufflebeam & Shinkfield (2007) (The Phi Delta Kappa Committee Model or The Stufflebeam Model) ตามรูปแบบนี้การประเมินผลจะต้องประเมินผลสิ่งที่สำคัญ 4 อย่าง คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) จะเห็นได้ว่ารูปแบบนี้มีการแยกบริบทออกจากปัจจัยนำเข้า และประเมินผลจุดหมายของหลักสูตรโดยการวิเคราะห์บริบท

ดังนั้นเพื่อให้หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม และได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์สอดคล้องกับสภาพหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับการออกพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ.2562 ผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการประเมินหลักสูตรดังกล่าวไปใช้จัดการเรียนการสอน จากการใช้หลักสูตรรุ่นปีการศึกษา 2560 เพื่อนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรรุ่นปีการศึกษา 2563 ต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก โดยใช้ตามรูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ของหลักสูตรโดยประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร

1.2 ประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของหลักสูตรโดยประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์/สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน นักศึกษาที่เข้าศึกษา

1.3 ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ของหลักสูตรโดยประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน

1.4 ประเมินด้านผลผลิต (product evaluation) โดยประเมินสมรรถนะของบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดรูปแบบของ Stufflebeam & Shinkfield (2007) (The Phi Delta Kappa Committee Model or The Stufflebeam Model) ตามรูปแบบนี้การประเมินผลจะต้องประเมินผลสิ่งที่สำคัญ 4 อย่าง คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ผู้วิจัยได้ออกแบบตามรูปแบบซีบีพี (CIPP Model) โดยแบ่งแบบการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท

(Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของหลักสูตร 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของหลักสูตร 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นข้อมูลในการช่วยตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและคุณผลสำเร็จของหลักสูตร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และบัณฑิตที่จบปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยกลุ่มวิชาการ/การสอน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยกลุ่มวิจัยและบริการวิชาการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยกลุ่มกิจการนักศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าภาค/กลุ่มวิชา จำนวน 1 คน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน รวม 10 คน อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ) จำนวน 51 คน และบัณฑิตที่จบปีการศึกษา 2562 จำนวน 39 คน รวมจำนวน 100 คน (Measurement and evaluation registration work Academic Group, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi, 2019)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามประกอบด้วย

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร โดยผู้ตอบซึ่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัย ด้านต่าง ๆ และหัวหน้าภาควิชา/กลุ่มวิชา ต้องจัดให้มีการประชุมอาจารย์ที่รับผิดชอบการเรียนการสอน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นในภาพสรุปรวมของวิทยาลัย แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด/อ้อนัย ประกอบด้วย ตำแหน่งการบริหารของผู้ตอบแบบสอบถาม และการดำเนินการก่อนตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสอดคล้อง ผู้วิจัยสร้างเอง จำนวน 48 รายวิชา โดยเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบตามระดับความสอดคล้องมี 5 ระดับ จาก 5 คะแนน หมายถึง สอดคล้องมากที่สุด ถึง 1 หมายถึง สอดคล้องน้อยที่สุด โดยแบบประเมินความสอดคล้องมี 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ความสอดคล้องลักษณะวิชาชีพในหลักสูตรกับสมรรถนะของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องของลักษณะวิชาชีพกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในประมวลรายวิชาของนักศึกษา

ตอนที่ 3 แบบประเมินการบริหารหลักสูตร เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด/อ้อนัย ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บท การนำแผนแม่บทไปใช้ การสนับสนุนให้อาจารย์จัดทำแผนการสอน การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด/อ้อนัย ประกอบด้วย อายุ เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ด้านการสอน และความรับผิดชอบในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้น มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ เป็นแบบสอบถามสองคำตอบ ให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จำนวนอาจารย์และปัญหาด้านการสอน วุฒิการศึกษาและฝึกอบรมของผู้สอน ประสบการณ์การสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ และแบบสอบถามให้เลือกตอบ และแบบปลายเปิด/อัตนัย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเบื้องต้นด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ และแบบปลายเปิด/อัตนัย ในเรื่อง จำนวน คุณภาพ และความสะดวกในการใช้ของอาคารสถานที่ ตำรา วารสาร สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ และสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 แบบประเมินสภาพการเรียนรู้ เป็นแบบประเมินค่าให้เลือกตอบตามระดับของการแสดงพฤติกรรมใน 3 ประเด็น ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยกำหนดให้ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นประจำทุกครั้งที่ ถึง 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมนั้นเลย

1.3 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่จบการศึกษา มี 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด/อัตนัย ประกอบด้วย อายุ เพศ และเหตุผลในการเลือกเรียนหลักสูตรนี้

ตอนที่ 2 ปัจจัยเบื้องต้นด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถาม ให้เลือกตอบ และแบบปลายเปิด/อัตนัย ในเรื่อง จำนวน คุณภาพ และความสะดวกในการใช้ ของอาคารสถานที่ ตำรา วารสาร สื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 แบบประเมินสภาพการเรียนรู้ เป็นแบบประเมินค่าให้เลือกตอบตามระดับของการแสดงพฤติกรรมใน 3 ประเด็น ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยกำหนดให้ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้นเป็นประจำทุกครั้งที่ ถึง 1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมนั้นเลย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประเมินสมรรถนะของบัณฑิตที่จบ เป็นแบบประเมินค่าให้เลือกตอบตามระดับการแสดงผลของสมรรถนะที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ประกอบด้วย ข้อคำถามการประเมินทั้งทางบวกและลบตามสมรรถนะต่าง ๆ

ตาราง 1 กรอบตารางแนวทางการประเมินหลักสูตร

ประเด็นที่ประเมิน	ข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. บริบท (Context) โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร	1.ความสอดคล้องของเอกสารหลักสูตรและประมวลรายวิชา	- ผู้บริหาร	- แบบสอบถามให้เลือกตอบ	- คำร้อยละ
	2. เอกสารหลักสูตรและประมวลรายวิชา			- วิเคราะห์ เนื้อหา
	3. ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน			
2. ปัจจัยนำเข้า (Input) อุปกรณ์/สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน นักศึกษาที่เข้าศึกษา	1. ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นด้านผู้สอน	- ผู้บริหาร - อาจารย์	- แบบสอบถามให้เลือกตอบ	- คำร้อยละ
	2. ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน	- ผู้เรียน	และแบบเปิด	- วิเคราะห์ เนื้อหา

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	ข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
3. กระบวนการ (Process) จัดการเรียนการสอน และ การประเมินผล การเรียนการสอน	1. ความเหมาะสมของแผนแม่บท แผนการจัดการเรียน การสอน และ นำแผนแม่บท/แผนการ จัดการเรียนการสอน ไปใช้ 2. ความเหมาะสมของการจัดทำ และ นำแผนแม่บท/แผนการ จัดการเรียนการสอน ไปใช้ 3. ประสิทธิภาพของการนิเทศ กำกับติดตาม และ ประเมินผล 4. สภาพการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	- อาจารย์ - ผู้เรียน	- แบบสอบถาม ให้เลือกตอบ และแบบเปิด	- ค่าร้อยละ - วิเคราะห์ เนื้อหา - ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ผลิตผล (Product)	- สมรรถนะของผู้เรียนตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร	- ผู้เรียน	- แบบประเมิน ค่า 5 ระดับ	- ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้เข้ากับบริบท เหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์ด้านสาธารณสุข 1 คน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านทันตสาธารณสุข 1 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้าน การศึกษา 1 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งข้อ คำถามแต่ละข้อจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้กับ ประชากร อนึ่งหากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าข้อคำถามบางข้อต้องแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตาม บริบท ผู้วิจัยจะดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับประชากร

จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 มาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน เพื่อความชัดเจนและข้อคำถามไม่กำกวม ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .70 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารเท่ากับ .60 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์เท่ากับ .63 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่จบการศึกษาเท่ากับ .70 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอโครงร่างวิจัยเพื่อขอจริยธรรมจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และการพิทักษ์สิทธิแก่กลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหาร อาจารย์ และบัณฑิตที่จบ จำนวน 100 คน ในเดือนมิถุนายน 2563 ทั้งนี้ภายหลังประชากรที่ศึกษาส่ง แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 100 ฉบับ คิด เป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลการประเมินการใช้หลักสูตรในประเด็นปัจจัยเบื้องต้น ด้านผู้สอน ปัจจัยเบื้องต้นด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน กระบวนการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร เรื่องความเหมาะสมของการจัดทำ และ นำแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้ รวมทั้งเรื่อง ประสิทธิภาพของการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล และในประเด็นการจัดการเรียนรู้ เรื่องสภาพการ

เรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการประเมินเอกสารหลักสูตรและประมวลรายวิชาในประเด็นความสอดคล้องของลักษณะวิชา กับวัตถุประสงค์หลักสูตร ความสอดคล้องของลักษณะวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในประมวลรายวิชา และการประเมินผลผลิตเกี่ยวกับมาตรฐานของบัณฑิตที่จบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยให้คะแนนและใช้เกณฑ์การแปลผลคะแนน

3. ข้อมูลการประเมินการใช้หลักสูตรในประเด็นกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร เรื่องความ เหมาะสมของแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ชั้นปี และเรื่องความเหมาะสมของการจัดทำและนำ แผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ชั้นปี ไปใช้ รวมทั้งในประเด็นการจัดการเรียนรู้ เรื่องความ เหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

จริยธรรมวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยใน มนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เลขจริยธรรมหมายเลข PHCSP-A2563/01-8 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2563

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตร

ร้อยละของจำนวนผู้บริหาร พบว่า เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 90.00 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 10.00 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.2 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ร้อยละของจำนวนอาจารย์ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 51 คน เป็นอาจารย์ประจำใน วิทยาลัย 43 คน เป็นอาจารย์พิเศษ 8 คน ผู้สอนที่ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่อายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.22 อายุระหว่าง 31- 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.37 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.41 เป็นเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 54.90 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 45.10 วุฒิมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.90 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 38.20 ระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5.90 มีประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.22 เท่ากับ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.18 มากกว่า 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.60

1.3 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ร้อยละของจำนวนบัณฑิต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 87.18 และ เพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82

2. การประเมินด้านบริบท

2.1 การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาของหลักสูตร

ความสอดคล้องของลักษณะวิชากับสมรรถนะของนักศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร ตามการประเมินของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหาร มีความเห็นว่า ลักษณะวิชาทางด้านวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับสมรรถนะนักศึกษาในระดับมากที่สุด จำนวน 37 รายวิชา ความสอดคล้องกับสมรรถนะนักศึกษา ในระดับมาก เท่ากับ 11 รายวิชา และมีความเห็นว่าลักษณะวิชา 37 วิชา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรในระดับมากที่สุด นอกจากนั้นมีจำนวน 11 รายวิชา มีความสอดคล้องในระดับมาก ในส่วนคะแนนความ สอดคล้องของลักษณะวิชากับสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในประมวลรายวิชา ตามการ ประเมินของผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า สาระการเรียนรู้ทุกรายวิชาวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับ

ลักษณะวิชาในระดับมาก และกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในประมวลรายวิชา จำนวนทั้งหมด 48 วิชา มีความสอดคล้องกับลักษณะวิชาในระดับมาก

2.2 การประเมินความเหมาะสมของแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอน

การประเมินความเหมาะสมของแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการจัดการเรียนการสอนตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.3 การประเมินความเหมาะสมของการจัดทำและนำแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนไปใช้

การจัดทำแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนและการนำไปใช้ พบว่า มีการจัดทำแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอน โดยมีอาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนจากภาควิชาร่วมดำเนินการและจัดรายวิชาในโปรแกรมการศึกษาตรงตามหลักสูตรที่กำหนด มีการชี้แจงแผนแม่บท/แผนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้สอนเข้าใจก่อนนำไปใช้จัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้อาจารย์ที่รับผิดชอบในแต่ละรายวิชาประชุมจัดทำแผนการสอน แต่การอธิบายชี้แจงสาระสำคัญของหลักสูตรให้อาจารย์ผู้สอนเข้าใจก่อนนำไปเขียนแผนการสอน ปฏิบัติได้ไม่ครบทุกรายวิชา

2.4 การนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

การนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน พบว่า ยังไม่มีการดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และยังไม่มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

3. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

3.1 ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอน สถานที่เรียน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า มีจำนวนอาจารย์เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.50 วุฒิการศึกษาของผู้สอนส่วนใหญ่ตรงกับรายวิชาที่สอน คิดเป็นร้อยละ 94.12 การฝึกอบรมที่ผู้สอนได้รับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีเนื้อหาตรงกับรายวิชาที่สอนคิดเป็นร้อยละ 94.12 และอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมา มีประสบการณ์การสอน ระหว่าง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.56

3.2 ปัจจัยเบื้องต้นด้านผู้สอน สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอน สถานที่เรียน พบว่า

อาคารสถานที่ อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า มีจำนวนอาคารสถานที่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.50 และด้านคุณภาพของอาคารสถานที่อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 23.50

ตำรา วารสาร อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.10 และ จำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 59.90 สำหรับจำนวนสื่อโสตและอุปกรณ์ต่าง ๆ คิดว่าเพียงพอ ร้อยละ 21.57 และจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 78.43 ด้านคุณภาพของตำรา วารสาร สื่อโสตและอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 49.02 อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 50.98 ด้านความสะดวกในการใช้ตำรา วารสาร สื่อโสตและอุปกรณ์ต่าง ๆ อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 58.82 อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 41.80

สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ เฉพาะอาจารย์ที่รับผิดชอบการสอนและนิเทศ ภาคปฏิบัติทุกคนมีความเห็นว่า สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติมีจำนวนเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 78.43 อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติมีคุณภาพ อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 88.24 และความสะดวกในการไปฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาและอาจารย์นิเทศ อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80.39 ตามลำดับ

บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามปัจจัยเบื้องต้น ด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน ดังนี้

อาคารสถานที่ ผู้เรียนส่วนใหญ่อาคารสถานที่ มีจำนวนเพียงพอ จำนวน 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 51.28 รองลงมา คือ จำนวนไม่เพียงพอ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72 และคุณภาพพอใช้ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 รองลงมา คือ คุณภาพพอใช้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72 ตามลำดับ

ตำรา บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าตำรา มีจำนวนเพียงพอ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 53.84 รองลงมา คือ จำนวนไม่เพียงพอ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 มีคุณภาพพอใช้ จำนวน 21 คน คิดเป็น

ร้อยละ 53.84 คือ คุณภาพดี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 และความสะดวกในการใช้งานดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 56.41 ความสะดวกในการใช้งานดี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 43.59 ตามลำดับ

วารสาร บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าวารสาร มีจำนวนเพียงพอ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 คือ จำนวนไม่เพียงพอ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 มีคุณภาพดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 56.41 คือ คุณภาพพอใช้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 43.59 และความสะดวกในการใช้งานดี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 รองลงมา คือ ความสะดวกในการใช้งานพอใช้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 ตามลำดับ

สื่อโซเชียลและอุปกรณ์ต่าง ๆ บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อ-โซเชียล และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีจำนวนเพียงพอ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 จำนวนไม่เพียงพอ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 มีคุณภาพพอใช้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72 คุณภาพดี จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.90 คุณภาพดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.38 และความสะดวกในการใช้งานพอใช้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 ความสะดวก ในการใช้งานดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.72 ใช้งานดีมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ มีจำนวนเพียงพอ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 คือ จำนวนไม่เพียงพอ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 มีคุณภาพพอใช้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 คือ คุณภาพดี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และความสะดวก ในการไปฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาและอาจารย์นิเทศมี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ไม่สะดวกจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

4. การประเมินด้านกระบวนการ

4.1 การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอน

4.1.1 การประเมินความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน จำนวนแผนการสอน พบว่า รายวิชาส่วนใหญ่ใน ส่วนมากมีแผนการสอน 48 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 100.00

4.1.2 การประเมินสภาพการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยคะแนนสภาพการเรียนรู้จำแนกรายด้านตามการประเมินของอาจารย์และผู้เรียน

รายด้านพฤติกรรม	อาจารย์ (N= 51)		ผู้เรียน (N= 39)	
	μ	σ	μ	σ
1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	3.91	0.61	4.14	0.52
2. พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน	3.62	0.63	4.08	0.51
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน	4.29	0.54	4.35	0.49

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการเรียนรู้จำแนกรายด้านตามการประเมินของอาจารย์ในด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ อาจารย์มีความเห็นว่าอาจารย์แสดงพฤติกรรมเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนน ($\mu=3.91$, $\sigma=0.61$)

ด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน อาจารย์มีความเห็นว่า ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเหมาะสมอยู่ในพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนน ($\mu=3.62$, $\sigma=0.63$) ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน อาจารย์มีความเห็นว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยคะแนน ($\mu=4.29$, $\sigma=0.54$) และเมื่อ ($\mu=4.35$, $\sigma=0.49$) รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยคะแนน ($\mu=4.14$, $\sigma=0.52$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนน ($\mu=4.08$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

5. การประเมินด้านผลผลิต

สมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2562 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

1. ด้านการปฏิบัติทางทันตสาธารณสุข
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การตรวจ การวิเคราะห์ การวินิจฉัย การบำบัดรักษา การบรรเทาอาการ และการฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการในทุกระดับของสถานบริการสุขภาพ
3. ด้านการปฏิบัติการด้านทันตสาธารณสุขด้วยความเมตตา กรุณา เอื้ออาทร โดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมายและสิทธิของผู้ป่วย
4. ด้านการปฏิบัติการงานทันตสาธารณสุขโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
5. ด้านภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน การบริหาร การปฏิบัติงาน และการทำงานในชุมชน ในหน่วยบริการสุขภาพชุมชน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษาปีการศึกษา 2562 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2560) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้าน และภาพรวม (N=39)

มาตรฐานผลการเรียนรู้บัณฑิต	ระดับแสดงพฤติกรรม		ความหมาย
	μ	σ	
1. ด้านการปฏิบัติทางทันตสาธารณสุข	4.21	0.44	มาก
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การตรวจ การวิเคราะห์ การวินิจฉัย การบำบัดรักษา การบรรเทาอาการ และการฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการในทุกระดับของสถานบริการสุขภาพ	4.16	0.49	มาก
3. ด้านการปฏิบัติการด้านทันตสาธารณสุขด้วยความเมตตา กรุณา เอื้ออาทร โดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมายและสิทธิของผู้ป่วย	4.20	0.51	มาก
4. ด้านการปฏิบัติการงานทันตสาธารณสุขโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.24	0.52	มาก
5. ด้านภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน การบริหาร การปฏิบัติงาน และการทำงานในชุมชน ในหน่วยบริการสุขภาพชุมชน	4.18	0.54	มาก
รวม	4.20	0.48	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินแสดงพฤติกรรมต่อสมรรถนะของบัณฑิตที่จบการศึกษา โดยภาพรวมของแต่ละด้าน ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับแสดงพฤติกรรมนั้นเกือบทุกครั้ง ($\mu=4.20$, $\sigma=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติการงานทันตสาธารณสุขโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ($\mu=4.24$, $\sigma=0.52$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติทางทันตสาธารณสุข ($\mu=4.21$, $\sigma=0.44$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การตรวจ การวิเคราะห์ การวินิจฉัย การบำบัดรักษา การบรรเทาอาการ และการฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการในทุกระดับของสถานบริการสุขภาพ ($\mu=4.16$, $\sigma=0.49$)

อภิปรายผล

1. การประเมินด้านบริบท

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของลักษณะวิชา กับสมรรถนะของนักศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และการวิเคราะห์ความสอดคล้องของลักษณะวิชา กับสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด รองลงมา มีความสอดคล้องในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรนี้ได้กำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ไว้เป็นลำดับ และพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบได้เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962) ที่เชื่อว่าครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากล่างขึ้นไปสู่บน 7 ขั้นตอน ได้แก่ วินิจฉัยความต้องการ ความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนหลังจากวินิจฉัยความต้องการแล้ว คัดเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ จัดเนื้อหาสาระ คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตร จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล (Thasaneesuan & Narkthong & Chuaytaen & Mukpradab & Puttakun, 2016) 1) วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เนื้อหามีความทันสมัยและน่าสนใจ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 3) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านบริบทหลักสูตรพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนรายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก การจัดโครงสร้างของหลักสูตร และโครงสร้างรายวิชาที่มีความเหมาะสมและสอดคล้อง และควรมีการปรับปรุงรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก รายวิชาที่มีความเหมาะสมมาก โดยมีการกำหนดองค์ประกอบ และรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน นอกจากจะแสดงถึงคุณภาพของหลักสูตรแล้ว ยังส่งผลถึงการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยการมีหลักสูตร ซึ่งเปรียบเสมือนแบบแปลนที่ใช้ในการสร้างบ้านที่แสดงโครงสร้างองค์ประกอบต่าง ๆ ครูผู้สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอน เปรียบเสมือนช่างก่อสร้างที่อาศัยแปลนบ้านในการก่อสร้าง ตามแนวคิดของ Stufflebeam & Shinkfield (2007) ในด้านบริบทที่ประเมินความชัดเจนและความเหมาะสมเป็นไปได้ของเป้าหมาย และในส่วนของนักประเมินก็ต้องใช้ผลการประเมินบริบท (Nilphan, 2012) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม และมีความสัมพันธ์กับแผนงานโครงการหรือสิ่งที่แทรกแซง

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า Srisuan (2009) จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีเพียงพอกับการจัดการเรียนการสอนแต่มีอาจารย์ส่วนมากยังคุณวุฒิปริญญาตรีโดยเฉพาะวิชาชีพทางทันตแพทย์เป็นเพราะว่าส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่จบมาใช้ทุนคุณลักษณะของอาจารย์คุณสมบัตินี้ของผู้เข้ารับการศึกษา อุปกรณ์การเรียน การสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก (Kluaydang, 2017) อาจารย์ประจำหลักสูตร/ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นด้านงบประมาณเหมาะสมสูงสุด รองลงมาคือด้านความพร้อมของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนรายวิชา มีความคิดเห็นด้านความพร้อมของนักศึกษาเหมาะสมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ นักศึกษามีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะของอาจารย์เหมาะสมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างหลักสูตร บัณฑิตมีความคิดเห็นด้านความพร้อมของนักศึกษาเหมาะสมสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา/รายวิชาในหลักสูตร และผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมสูงสุด และมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษา (Tipsungnoen & Sabaiying & Sansa & Koschuenwichit, 2017) ซึ่งในการประเมินครั้งนี้พบว่ามีความเห็นแตกต่างในเรื่องของจำนวนวารสารว่ามีจำนวนพอเพียงในส่วนของอาจารย์ แต่ในส่วนของผู้เรียนพบว่าไม่เพียงพอในการค้นหาประกอบการเรียน ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ตามมาตรฐานของกพอ.ให้กับคณาจารย์ก่อนเปิดภาคการศึกษา แต่ละปีการศึกษา และควรมีการพัฒนาเอกสารตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ก่อนการเปิดภาคการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาตามแนวคิดของ Stufflebeam & Shinkfield (2007) ที่กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น อาคาร สถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เวลา งบประมาณ เป็นต้น (Tansiri, 2011) การบริหารจัดการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และกายภาพและสิ่งแวดล้อม จัดอย่างรอบคอบ ด้านกระบวนการมีการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์เป็นกัลยาณมิตร รองลงมากิจกรรมพื้นฐานชีวิต และการเรียนการสอนที่บูรณาการไตรสิกขา

3. การประเมินด้านกระบวนการ

จากผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า การจัดทำแผนการสอนรายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประมวลรายวิชาที่มีรายละเอียดของการสอนครบถ้วน อย่างไรก็ตามการจัดทำแผนการสอนยังมีความจำเป็นตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้จัดทำแผนการสอนทุกรายวิชา การที่มีประมวลรายวิชาที่มีรายละเอียดครบถ้วนแล้วจะทำให้การกำหนดแผนการสอนง่ายขึ้นจึงจะมีแนวทางให้อาจารย์จัดทำแผนการสอนได้ต่อไป สอดคล้องตามแนวคิด Kluaydang (2017) การบริหารหลักสูตร ควรมีการบริหารหลักสูตรที่เป็นไปตามหลักการของหลักสูตรและหลักการของการบริหารหลักสูตรอย่างเคร่งครัด จริงจัง และต่อเนื่อง ในส่วนการประเมินสภาพการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสภาพการเรียนรู้จำแนกรายด้านตามการประเมินของอาจารย์ในด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแล้วพฤติกรรมการสอนและการเรียน อยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะการมีปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์และนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนและการสอนไปในทิศทางที่ดี (Sompong, 2012) ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการ ด้านการประสานงาน คณะกรรมการดำเนินงานตามขั้นตอนของโครงการ คณะทำงานทุกท่านมีความพร้อม ความตั้งใจ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินงานกิจกรรมให้ครูและนักเรียนได้ทราบ ทำให้การบริหารงานเป็นระบบและมีความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน ประเด็นที่มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

4. การประเมินด้านผลผลิต

จากผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า การประเมินสมรรถนะของบัณฑิตคิดว่าตนเองมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ได้แก่มาตรฐาน ด้านการปฏิบัติทางทัศนสาธารณสุขโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเด็นนี้เมื่อพิจารณาจะพบว่าสังคมปัจจุบันยังคงให้ความสำคัญในเรื่องตัวบุคคล และวัฒนธรรมที่หลากหลายแตกต่างกันไป รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติทางทัศนสาธารณสุข เมื่อพิจารณาก็จะพบว่าการประยุกต์ใช้ในองค์กรนั้นทางด้านบัณฑิตให้ความสำคัญเพราะการดูแลสุขภาพในปัจจุบันนี้มีการประยุกต์และบูรณาการ เพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชน ตามแนวคิด Mertens & Wilson (2012) องค์ประกอบสุดท้ายของการประเมินแบบ CIPP คือ การประเมินที่ได้รับหรือผลผลิต ไม่ว่าจะเป็นอย่างเชิงลบและเชิงบวก ที่มีต่อ กลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องตามแนวคิดของ Stufflebeam & Shinkfield (2007) ได้กล่าวถึง ผลของการประเมินทั้งแบบที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ ทั้งผลลัพธ์ระยะสั้นและผลลัพธ์ระยะยาว มีการตัดสินใจระหว่างการดำเนินงานและการตัดสินใจจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการวิเคราะห์โดยดูจากผลกระทบ อาจจะมีมองในประเด็นของด้านนี้ไว้ที่หลังน่าจะส่งผลมาจากการสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วบัณฑิตมีความคิดเห็นด้านอื่นที่สำคัญกว่าด้านนี้ ซึ่งหากพิจารณาในส่วนของการประเมินแล้วคงต้องเน้นย้ำให้นักศึกษามีความเข้าใจในมาตรฐานของตนเองใหม่ตามหลักวิชาชีพ (Registration, Measurement and Processing Work Academic Group, Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Lampang, 2016) ในส่วนของด้านที่มีค่าคะแนนสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($M=3.96, SD=0.03$) รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($M=3.95, SD=0.23$) แล้วด้านที่น้อยที่สุด คือด้านทักษะทางปัญญา ($M=3.49, SD=0.05$) และพบว่าประเภทของหน่วยงานที่แตกต่างกัน บัณฑิตจะมีคุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะทางวิชาชีพที่แตกต่างกัน

นอกจากเหตุผลตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อการประเมินหลักสูตร ได้แก่

- 1) บทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
 - 2) การกำกับติดตามของผู้บริหาร และ
 - 3) ความสนใจใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน
- ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เรียกร้องให้มีความสนใจใฝ่รู้มีทักษะและความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาที่พบว่า การประเมินของผู้บริหารนั้นผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารหลักสูตร ควรให้ความสำคัญกับข้อมูลสารสนเทศ สถานการณ์ปัจจุบัน ผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ โดยนำมาประกอบการศึกษา ประเมินทบทวน หรือปรับปรุงหลักสูตร เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

2. ผลการศึกษาที่พบว่า สถานที่ อาคาร ห้องเรียน และวัสดุในชั้นเรียนไม่เพียงพอหรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งานนั้น ควรจัดทำแผนการพัฒนาและแผนงบประมาณถึงความต้องการจำเป็นของวิทยาลัย เพื่อเสนอต้นสังกัด เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาตามศักยภาพของวิทยาลัย ควบคู่กับการหาความร่วมมือของภาคีเครือข่ายภาคชุมชน โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของวิทยาลัย

3. ควรจัดให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีจำนวนและคุณภาพมากขึ้น โดยการดำเนินการวางแผน กำหนดการจัดหา แผนการใช้สื่อการเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย

4. ผลการศึกษาที่พบว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ ควรมีแผนการลาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของอาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยคาดว่าทางสถาบันพระบรมราชชนกมีโครงการเปิดปริญญาโท – เอก ทางด้านสาธารณสุข เพื่อเป็นการพัฒนาและรักษาบุคลากรให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้ใช้หลักสูตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้หลักสูตร เพื่อค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศเกี่ยวกับการจัดการกับหลักสูตร

2. ควรทำการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ต่างกัน

3. ควรมีการประเมินคุณลักษณะที่ต้องการของบัณฑิต จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่สถาบันพระบรมราชชนกต้องการ

4. ควรมีการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อใช้ผลจากการศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ ทิศทางและแนวโน้มในอนาคต

References

- Barnett, R. (1994). *The Limits of Competence: Knowledge, Higher Education and Society*.
Buckingham: The Society for Research Into Higher Education and Open University.
- Chularut, P. (2018). *Learning Management for Students in the Thailand 4.0*. Veridian E-Journal, Silpakorn University, Social Sciences and arts 11 No. 2 May - August 2018
- Kluaydang, S. (2017). *Bachelor of Arts Program Assessment. Tourism and hotel industry (New course 2008) Faculty of Management Science Buriram Rajabhat University*. Academic Conference to present research results for graduate studies, the second time, Rajabhat Maha Sarakham University 2017, 733-743. (in Thai)
- Measurement and Evaluation Registration Work Academic Group, Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. (2019). *Royal Institute of Thailand (2019). Sirindhorn College of Public Health Suphanburi*. (in Thai)

- Mertens, D., & Wilson, A., (2012). *Program Evaluation Theory and Practice: A Comprehensive Guide*. New York: Guilford.
- National Education Act (No.4) B.E. (2019) (in Thai)
- Nilphan, M. (2012). *Research Report on the Evaluation of Master of Education Program*. Department of Curriculum and Supervision Faculty of Education Silpakorn University, Nakhon Pathom. Nakhon Pathom: Faculty of Education Silpakorn University. (in Thai)
- Registration, Measurement and Processing Work Academic Group, Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Lampang. (2016). *Graduation Quality Assessment for Academic Year 2014, Graduate Class 34*. Lampang. (in Thai)
- Sompong, P. (2012). *Evaluation of the Nursing Training Program in General Practice*. (Primary disease treatment) Faculty of Nursing Srinakharinwirot University. Master of Science Thesis Field of Appraisal Science Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Sriyut, W., & Tiacharoen, S. (2019). The Rajabhat University Administration Towards autonomous University. *Journal of Yanasangvorn Research Institute Mahamakut Buddhist University*, 10(2), 219-230. (in Thai).
- Srisuwan, K. (2009). *Doctor of Medicine Program Assessment 1999, Srinakharinwirot University*. Master of Education Thesis Higher Education Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai).
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation Theory, Models and Applications*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Tansiri, S. (2011). Relationship Between the Management Model. And Implementation of Standards and Indicators Operation of the School's Buddhist way of Life Under Bangkok In the Office of Phra Nakhon and Dusit districts Academic. *Journal Phranakhon Rajabhat University*, 4(1), 159-165. (in Thai).
- Thasaneesuwan, S., Narkthong, N., Chuaytaen, T., Mukpradab, S., & Puttakun, N. (2016). Assessment of the Bachelor of Nursing Science Program. (Revised version 2006) Police Nursing College. *Journal of Police Nurses*, 8(1), 171-180. (in Thai)
- The Community Health Profession Act, B. E. (2013). Published Documents Community Health Council (2013). *Royal Thai Government Gazette*, 130(118A), 256-372 (in Thai)
- Tipsungnoen, T., Sabaiying, W., Sansa, N., & Koschuenwichit, J. (2017). A Causal Model of Caring Behavior among Nursing Students in Boromarajonani College of Nursing Under Praboromarajchanok Institute for Health Workforce Development. *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health*, 7(1), 16-31. (in Thai)